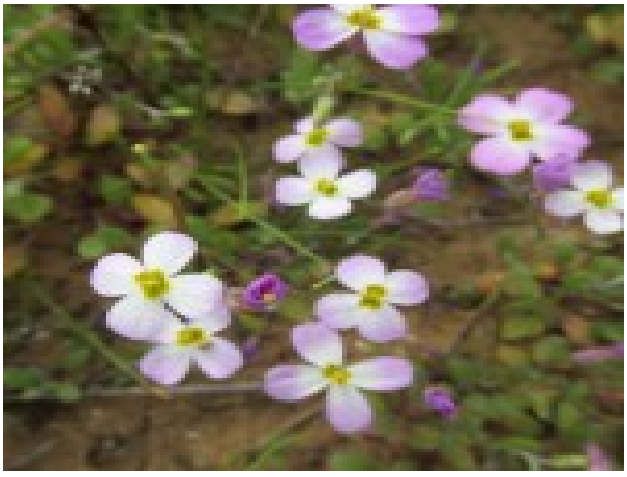
מרסיה יפהפייה Maresia pulchella – פורחת בחולות מישור החוף (דצמבר 2015)

כתב: גדי פולק

מרסיה יפהפיה *Maresia pulchella* היא צמח חד-שנתי נמוך הנמנה על ממשפחת המצליבים שגובהו אינו עולה לרוב מעל ל-15 ס"מ. הצמח מסתעף מבסיסו וגבעוליו נושאים עלים מוארכים.

מרסיה יפהפיה – מראה כללי בשיא הפריחה. צילם: גדי פולק ©

צבע הפרחים ורוד-לילך, וקוטר הכותרת 1-1.5 ס"מ. מבנה הפרח טיפוסי למשפחת המצליבים: 4 עלי גביע מוארכים העוטפים את בסיס עלי הכותרת, 4 עלי כותרת ורודים-לילכיים שעליהם רשת עורקים, חלקם הבסיסי המאונך (הציפורן) – צהוב. ששת האבקנים ערוכים בשני דורים: דור חיצוני של 2 אבקנים נמוכים ודור פנימי של 4 אבקנים גבוהים. בבסיס הפרח בין שני דורי האבקנים מצויים 2 צופנים ירוקים. השחלה בת שני עלי שחלה, מוארכת ובהמשכה כלפי מצוי עמוד העלי שבראשו צלקת המפוצלת לשניים. לאחר הפריה מתפתח מהשחלה הפרי תרמיל שאורכו כ-3 ס"מ ובתוכו מחיצת אורך. הזרעים ערוכים בתרמיל בשני טורים.

מרסיה יפהפיה – פרחים בתקריב. צילמה: ערגה אלוני ©

מרסיה יפהפיה גדלה בבתי גידול חוליים במישור החוף – בעיקר חולות מיוצבים וחמרה חולית. בבית גידול אלה היא צמח נפוץ מאד.
מרסיה יפהפיה היא מראשוני הצמחים הפורחים במישור החוף. גשמי החורף הראשונים מנביטים את הצמח ולאחר כשבועיים מתחילה הפריחה. עיתוי התחלת הפריחה מושפע ממועד סופות הגשם המשמעותיות הראשונות של החורף ובהתאמה לכך הוא משתנה משנה לשנה. כך לדוגמה השנה (2015) נצפתה פריחה רבה כבר באמצע נובמבר בעקבות הגשמים הרבים שירדו באוקטובר ובתחילת נובמבר במישור החוף. שיא הפריחה חל בחודשי דצמבר, ינואר ופברואר, אך הפריחה מתמשכת גם למרץ ולאפריל. הפצת הזרעים מהתרמילים היבשים מתרחשת בראשית הקיץ.

מרסיה יפהפיה היא מין תת-אנדמי לישראל: תפותה הישראל מוגבלת למישור החוף אך חורגת למישור החוף בלבנון. מין נוסף של מרסיה גדל בחולות מישור החוף: זוהי **מרסיה זעירה**, שפרחיה קטנים עד כדי שליש מאלה של **מרסיה יפהפיה**. **מרסיה זעירה** היא צמח נדיר וכלול ברשימת המינים האדומים של ישראל.

מימין – **מרסיה יפהפיה**; משמאל – **מרסיה זעירה**. צילמה: ערגה אלוני ©

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: פולק ג 2015 מרסיה יפהפייה Maresia pulchella – פורחת בחולות מישור החוף (דצמבר 2015), "פורחים עכשיו", כתב-עת "כלנית" מספר 2.

https://www.kalanit.org.il/מרסיה-יפהפייה-פורחת-בחולות-מישור-החוף